

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος.—

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΝ

Εἶναι λυπηρὸν πράγματι διὰ τὸν ἀτυχῆ ποιητὴν τοῦ δράματος «Ἀμαρτωλοὶ καὶ Κλέφταις» τὸν ὄνειρευθέντα τὴν Ἑλλάδα ὅλην ἀκάθε κλαρὶ καὶ κλέφτης», ὄχι ἴσως ἀνεπιτυχῶς, τὴν Πελοπόννησον ὡς μίαν παμμεγίστην κάπαν, τὴν Ρούμελη ὡς τσαρούχι καὶ τὰς νήσους μας ὡς λειποτακτησάσας ἐκ τῆς κάπας φθείρας δι' ὃ προϊόν κατ' ἐξοχὴν ἐναεβρυνόμεθα ἐπὶ τῇ γησιωτάτῃ ἑλληνικῇ καταγωγῇ τού, περιοσώτερον ἢ ὅσον διὰ τὰς σταφίδας μας. Εἶνε ἀπελπιστικόν, λέγομεν, διὰ τὴν περιπαθῆ φιλοπατριάν τοιοῦτου ἰδανικοῦ ἀνθρώπου, ἐπιζήσαντος ἴσως διὰ νὰ ἴδῃ τὰς ἐλπίδας του εἰς φεάκην μεταβληθείσας, ἀφοῦ βλέπει τοὺς ἀμαρτωλοὺς Κατσαντωνικώτατα συστηματοποιημένους ἐκ τοῦ διαφλέγοντος τὰ στήθη των ἀνιέρου σκοποῦ τῆς λαθρεμπορίας καὶ ἐκστρατεύοντας ἐν παννυχίδι ὑπὸ τὴν χλωμὴν τῆς σελήνης ὄψιν, σιωπηλοὺς καὶ μυστηριώδεις ἀνὰ τὰς παραλίαις, ὅπου σταθεροὶ εἰς τὸ συμφέρον καὶ πιστοὶ εἰς τὴν μερσαϊά, ἀναμένουσιν ὄχι τρίκοτα Μιαούλη καὶ μπουρλότα Κανάρη, ἀλλὰ λέμβον σιγηλῶς τὴν θάλασσαν διασχίζουσιν καὶ θωπευτικῶς πρὸς αὐτὴν τὰς κόπας σείουσιν ἐν ἧ κομίζεται τὸ χρυσοῦν δέρας τοῦ λαθρεμπορίου καὶ τομπεκιά καὶ παιγιόχαρτα παρθένα σφραγιστικὸν στίγματος.

* *

Ἐὰν εὐρίσκετο ἐνταῦθα ὁ ρωμαντικὸς μυθιστοριογράφος τῶν λαθεμπορίων Xavier de Montepin, ἀμφιβάλλομεν ἂν θὰ εὕρισκέν ὕλην ν' ἀντικαταστήσῃ τοὺς στίχους του:

Οἱ Γκαμπελοῦ οἱ ἄνδρες φοβοῦνται τὸ σκοτάδι,
ἀλλ' ὁ καλὸς λαθρέμπορος κτυπᾷ εἰς τὸ σημάδι
Εἶτε τυφλῶνει ὁ ἄνεμος ἢ λάμπει ἢ ἀστραπή.

Πλὴν σιωπῆ... Μᾶς ἤκουσαν! Οἱ Γκαμπελοῦ σφυρίζουν
σύντροφοι εἰς τὴν θέσιν σας! Ἰδοῦ! μᾶς τριγυρίζουν
Μὲ τὸ βαρὺ τουφέκι σας κτυπᾶτε!... σιωπῆ...

Διότι ὁ δραματογράφος ἔγραφε ταῦτα περὶ τῶν σκωπτικῶς ὀνομαζομένων Gabelous (τελωνοφυλάκων) οἵτινες καταδιώκουσι τοὺς ὄρεινους λαθρεμπόρους εἰς τὰ ἑλβετικὰ μεθόρια. Ἐνῶ δι' ἡμᾶς τοὺς αὐτοδιδάκτους ἐν τελειοποιήσει εὐρίσκομένους, τί ἡδύνατο νὰ ἐμπνευσθῇ καὶ κινήσῃ τὴν γραφίδα του; Ὅλα καλὰ καὶ κακὰ, τὰ κατεστήσαμεν σα-

πρίαν ἀποτροπιάζουσιν. Εἶνε παρατηρημένον, ὅσον γόνιμος εἶνε ἡ γῆ μας εἰς τὰ καλὰ σπαρτὰ, τόσον καρποφόρος καὶ ἡ κεφαλὴ μας εἰς πᾶσαν ψῶραν, τείνουσαν νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἄλλον καὶ τὸ δύσμοιρον κεντρικὸν τμησίον. Κάθε ψῶρα λοιπὸν εὐρίσκεται ἐν ἀμέμπτῳ, ἐπιτραπήτω μοι νὰ εἶπω ἐντελεῖα. Ἐνθυμείσθε τὸ δράμα τῶν νεωτέρων Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. Εἶδατε τὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν ἣτις ἐπεκράτει μεταξὺ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν πρακτόρων αὐτοῦ, ὅση δὲν ἐπικρατεῖ εἰς τὰ δημόσια γραφεῖά μας. Αὐτὸ φαίνεται νὰ συμβαίνει καὶ μὲ τὰ λαθρεμπορία. Ἡκιστα φιλότιμος ἀμιλλα τοῖς ἐμπορευομένοις τίς νὰ ὑπερτερῆσῃ τὸν ἄλλον. Μόλις ὁ εἰς ἐπιχειρήσῃ λαθρεμπορίον πετρελαίου καὶ ὁ ἄλλος ἀμέσως φιλοδοξεῖ ἀτέλειαν μαστίχης μετάξιν.

Τὰ ἐκάστοτε παρουσιαζόμενα κρούσματα προδίδουσι διάδοσιν τῆς νόσου, ἣτις παρουσιάζεται μὲ ὅλα τὰ συμπτώματα νόσου ἐπιφόβου, ἐπιδημικῆς, καὶ τὴν ὁποῖαν ἡ ἱστορικὴ μας σιωικότης ἔκαμε νὰ ἀποκηθῇ καθ' ὅλας τὰς διατυπώσεις τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν. Φαίνεται οἱ κυβερνηταὶ μας νὰ μὴ τὴν ἐθεώρησαν ἐπιφόβον καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀφῆσαν ἀενόχλητον εἰς τὸ στάδιόν της, εὐλαβοῦμενοι, οἱ ἀθεόφοβοι! τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ!

* *

Συχνάκις ὁ τύπος ἀναγράφει χάριν παραγμισηματος τοῦ ντολμα-διάφορα ὅτι ἀνεκαλύφθη τὸ τὰδε λαθρεμπορίον ἐδῶ, τὸ δεῖνα ἐκεῖ χάρις τῇ δραστηρίῳ (ὡς καλὸ ρεσιινόλαδον) ἐνεργητικότητι τοῦ ἀκαμάτου—μὲ τρεῖς ὑπογραφὰς τὴν ἡμέραν ποῦ γράφει—καὶ ἀξίου πίσης τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τελώνου κ. Σούφρα, οὗ τινος ἡ ἐνδελεχὴς φροντίς περὶ τό... (τὰ εὐκόλως ἐννοούμενα παραλείπονται ἄλλως τς «Μὴ Χάνεσαι» δὲν ἔγινεν ἡ ἀντιγραφικὴ μισηγάχεια τῆ-ἄλλης δημοσιογραφίας.) Ἀναγράφει λοιπὸν ὁ τύπος ὅτι ἀνεκαλύφθη κλπ., χωρὶς νὰ παρακολουθήσῃ καὶ τὴν διεξαίγωγὴν τῆς ὑποθέσεως καὶ ἴδῃ ὅτι ἀποκεφαλίσθεισας, ἀντῶν ἐνόχων, τῆς λέξεως, ἔμεινε ἓνα βωδὸν ἐκαλύφθη...

Εἶπομεν καὶ ἐπιμένομεν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις μιᾶς τράπου-λάς χαρτιῶν εἰς χεῖρας ἐνός δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀναληγσίαν τῶν ἀρμοδίων διότι ἐπικρατεῖ κοινὴ πεποιθήσις δι' εἶδη τινα ἐμπορευμάτων, ὅτι ἀποκλειστικῶς εἰσάγονται δι' ἄλλης οὐδοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ ὅμως διὰ τῆς τελωνειακῆς. Ἡ ἐνέργεια τοῦ λαθρεμπορίου καθ' ἡμᾶς—ἀδυνατοῦντας νὰ ἐξηγήσωμεν ἄλλως, τὸ ἀμαντικὸν φύτρω-

μα μερικῶν ὀφιπλοῦτων—ἐρριζοβόλησεν, ἐνεκλιματίσθη καὶ διατρέχει τὸν ροῦν τῆς. Τὸ νόθον αὐτὸ τέκνον τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων φαίνεται ὅτι ὑπερέβη αὐτὰς εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκρίβειαν. Ἔχει καὶ ὁ κλάδος αὐτὸς τοὺς ἐξαγωγεῖς καὶ εἰσαγωγεῖς, τοὺς παραγγελιοδόχους καὶ πράκτορας, τοὺς κολλυβιστὰς καὶ τοὺς γραμματικοκαπλήους, τοὺς μεσίτας, γραμματεῖς καὶ ὑπαλλήλους τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, τοὺς ἐργολάβους τῆς μεταφορᾶς, τὰς ἀκτοπλοϊκὰς φορτηγίδας, τοὺς ἐφοπλιστὰς, ὁδηγοὺς πλοίων, πλοιαρχούς καὶ κυβερνήτας, λαμβανόντων ὅλων αὐτῶν τὰς ὁδοχίας τῶν ἐκ τινος κεντρικῆς διευθύνσεως, διατηρούσας ἐν διπλογραφικῇ μεθόδῳ, ὡς ἂν τῆς τὸ ἐπέβαλεν εἰδικὸς τις νόμος, τὸ Ἡμερολόγιον καὶ Καθολικόν, τὰ Πρόχειρα καὶ Βοηθητικὰ, τὰ ἀποθεματικὰ καὶ τὰ εἰς κυκλοφορίαν, τὰς ὀνομαστικὰς καὶ πραγματικὰς ἀξίας, τοὺς ἰσοζυγιστικοὺς ἐπιλογισμοὺς, τὰ μερίσματα, ἀμοιβὰς καὶ ἀνταμοιβὰς, τὰ κέρδη καὶ ζημίας, τὰς ἀβαρίας καὶ τὰ σώστρα, τὰς προαγορὰς καὶ προεξοφλήσεις καὶ τόσα ἄλλα, δυνάμενα νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως. Οἱ τοιοῦτοι, ἔχοντες ἀρχὴν τὴν Ἀτέλειαν, ἀγωνίζονται οἱ ἄνθρωποι μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν καὶ ἐλπίδα φουσκώματος τῆς τσέπης τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς ἐλευθερᾶς ἐνεργείας αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν, μὴ κωλυούσης πρὸς τοῦτο οὐδεμιᾶς προστατευτικῆς ἢ ἀπαγορευτικῆς διατάξεως. Θεὸς εἶνε, μὴ τὸν κοινωνισμόν, αὐτὸς ὁ σατανικὸς σκοπὸς τῶν! Διὰ νὰ μὴ συντελεσθῶσιν ὅμως ὅλα αὐτὰ—ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνισχυῶνται καὶ κάποτε—ὑπάρχει εἰς τὴν χώραν τῆς Ζουλουλάνδης κλάδος καλούμενος τελωνιακός, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦ εὐρίσκονται ἐν διηνεκεῖ ἀτμῶ, ἔτοιμαί πάντοτε ὡς ὁ Καζάκης γιὰ νύμφη, ὠραῖαι ἀτμάκατοι—ἀτμοτελωνίδες, παραγγελθεῖσαι διὰ τὸ σωτήριον μέτρον τῆς καταδιώξεως τοῦ λαθρεμπορίου ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ ἀειμνήστου Δεληγεώργη καὶ χρησιμοποιοῦνται παρ' ἡμῶν τῶν μεταγενεστέρων πότε εἰς μεταφορὰν τοῦ Παπαμιχαλοπούλου εἰς Μονεμβασίαν καὶ πότε τοῦ Ρούφου μὲ μίαν συμμορίαν χρυσοκανθάρων εἰς Μέγαρο. Ὑπάρχουσι πρὸς τοὺτοὺς τμηματάρχαι, ἑκατοντάρχαι, ἐξηκοντάρχαι, δεκάρχαι καὶ ὅσαι ἀρχαὶ λήγουσιν εἰς ἀρχαὶ πρὸς ἐπίκουρον ἐφεδρείαν τῶν τελωνῶν, τὸ ἀξίωμα τῶν ὁποίων περιῆλθεν εἰς τὴν σημασίαν τῆς σουφροποικτικῆς λέξεως ἀμάκα. Ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ εὐρισκόμεν εἰς δύσκολον θέσιν διακρίσεως ἂν μοὶ ἐπαρουσιάζοντο ἐνώπιόν μου εἰς λωποδύτης καὶ εἰς τελώνης. Τὰ πρωτεῖα βεβαίως ἀνήκουσιν εἰς τὸν δεῦτερον, καθόσον ὁ δυστυχὴς πρῶτος μόλις κατωρθοῖ διὰ τῆς πορτοφολικῆς ἐπιστήμης του νὰ σαγηνεύσῃ ἐνίοτε κανέν ὠρολόγιον, ἀλλὰ πολλάκις καὶ συγγιάδες ἐνῶ ὁ δεῦτερος δὲν καταδέχεται νὰ θιῆῃ μὲ τὰς παστρικὰς ὡς ποδας τοῦ πολυκλαύστου Μπουρδουση χειρᾶς του τόσον ἀθυματικὰ πράγματα. Ὅπως ὁ καρχαρίας ἀδυνατεῖ νὰ ρουφιῆῃ γαρίδας ἐξοικειωθέντος τοῦ οἰσοφάγου του μὲ ὀγκώδεις βούκας, οὕτω καὶ ὁ τελώνης δὲν ἀναπαύεται μὲ δραχμὰς καὶ γαζέτας. Ὁ ἀχόρταστος Καιάδας τῆς φιλοχρηματίας του θέλει βατσέλα διὰ νὰ πληρωθῆ καὶ πράγματι καράβια καὶ ἀτμόπλοια ναυαγοῦσιν αὐτανδρα ἐντὸς τοῦ ἀπύθμενος πελάγους τῆς τσέπης του. Καὶ ἰδοὺ ὅτι σὺν τῇ λύσει τοῦ ζητήματος «τί μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ» λύεται καὶ τὸ ζήτημα πολυδαπάνων οἰκοδομῶν διὰ μονοκρυστάλλων παραθύρων, ἃς δὲν εἶδεν ἀκόμη ὁ τόπος ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν χρυσοκανθάρων, μένει δὲ ἄλυτον εἰς τὴν στενοκεφαλίαν μας ὡς γριφῶδες τὸ νὰ λαμβάνῃς ὡς τελώ-

νης δραχ. 335 κατὰ μῆνα καὶ ἄλλας τόσας ἐκ ποσοστῶν ἦτοι 8,000 δραχ. ἑτησίως καὶ νὰ ἐξοδεύῃς 20,000.

Εἰς δὲ λόγος τῆς ραδιῆς αὐτῆς καταστάσεώς μας ἔστω καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν ρωμαϊκὴ ἰδιότης «ἀκριβὸς στὴ στάχτη καὶ φθινὸς στ' ἀλεύρι». Εἰς ἔμπορος μισθοδοτεῖ ἕναν ἀνεύθυνον—ὄχι βασιλέα—ὑπάλληλόν του μὴ ἔχοντα οὐδεμίαν σκουτούραν διαχειρήσεως, ὅσῃν μόνον τοῦ δούναει καὶ Λαθεῖν, μὲ δραχ. 100—300, κατὰ μέσον ὄρον. Οἱ δὲ κυβερνήται τῶν Ζουλοῦ ἀπαξιόσιν νὰ μισθοδοτήσωσι μὲ 45 καὶ 1/2 λεπτὸ ἀπὸ 45 ποῦ δίδουν κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἑκατομύρια τῆς δημοσίου περιουσίας διαχειριζομένους τελωνοφύλακας. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, σὰς παρακαλῶ, εἶνε ἄνθρωποι ἢ ὄχι; εἶνε οἰκογενειάρχαι ἢ ἀσκηταί; εἶνε Τάννερ ἢ μὲ πεπτικὸν σωλῆνα; ἐπὶ τέλους εἶνε ρωμηοὶ ἢ ἄγιοι; Ἐπιτρέπεται καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ ζήσουν ἢ πρέπει ν' αὐτοκτονήσουν; Καὶ ἂν εἶχον οἱ δύσμοιροι καὶ αὐτὴν τὴν θέσιν ἐξασφαλίσει ὡς ὁ Δὲ Κάστρος τὸ Δαρνί! Δὲν ἔκαμεν ὁ τελωνοφύλαξ πλάταις τοῦ Α; Αὐτὸς πηγαίνει εἰς τὸν βουλευτὴν του Β, ἐκεῖνος πάλιν φθάνει μέχρι τοῦ Ω καὶ τὸ συμπέρασμα καταλήγει εἰς ἐν ἀπελπιστικόν... *πανσαυτὶλῆκι!*

Καὶ τὸ συμπέρασμα τοῦ συμπεράσματος εἶνε :

Ἄρραξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νάχης. Ἐνόσφ δὲν ἐκτελέτης τὸ ἐν εἶδει εὐαγγελικῆς ρήσεως λατρευόμενον ἀξίωμα τοῦτο μία σαρκαστικὴ εἰρωνεία περιβομβεῖ τὰ ὠτὰ σου παρακολουθούσα πᾶν σου βῆμα μὲ τὸ αἰεῖσαι ἀξίος τῆς κουταμάρας σου! Μὴ τὰ διαβάξετε σεῖς οἱ τίμιοι αὐτὰ τὰ ἀπαίσια δι' ἐσᾶς· διότι τὸ ὀλιγώτερον τὸ ὁποῖον εἴμπορεῖ νὰ πᾶθετε εἶνε ἡ αὐτοχειρία. Ἐκτὸς ἂν βαρύνεται κανεὶς ἐξ ὑμῶν τὰ ἐγκαινίσματα τῶν παπᾶδων καὶ θέλει νὰ τοὺς ἀποφύγῃ κατὰ τὴν ἀνχαντικωτέραν αὐτὴν ὥραν διὰ τοῦ προβλεπτικοῦ αὐτοῦ μέτρου κατὰ τῶν εἰς διαπασῶν ἀλληλοῦϊα καὶ δὲν συμμαζεύονται.

Οἱ δὲ ἐνδιαφερόμενοι ἔμποροι ἐκ τῆς διαδόσεως καὶ ἀτιμωρησίας τοῦ λαθρεμπορίου τί ἔπραξαν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὡς διὰ δολοφόνου χειρὸς προσβαλλομένων συμπερόντων τῶν; Ἐκινήθησαν ὅσον καὶ αἱ στήλαι τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Ἐρριψαν κραυγὴν πόνου καὶ περιφρονήσεως πρὸς τοὺς διὰ δολιῶν μέσων ἐρχομένους νὰ τοὺς συναγωνισθῶσιν; Ἀνέθηκαν τὴν πληρεξουσιότητα αὐτὴν εἰς τὰ ἀγάλματα τοῦ μελάθρου Σηλῆμαν.

Καμαρώνομεν, μὰ τὰ λούπινα! τὴν ἀνεξικακίαν σας, ὦ ζηλότυποι φαρισαῖοι, ἐπὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τολμηροτέρου ὑμῶν συναδέλφου σας!

Τοιαύτην δυστυχῶς εἰκόνα παρουσίασαν αἱ δηλητηριάσαι, μαραζώσασαι τὸ νεαρὸν ἐμπόριόν μας λαθρεμπορία, δι' ὧν ἐξηφανίσθη τὸ γόητρον τοῦ ἐλευθεροῦ συναγωνισμοῦ καταρριψασαὶ εἰς χλεύην τὴν ἐντιμον ἐμπορίαν. Τοιαύτη ἀδιάφορος κατάστασις ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει χιλίων διακοσίων δωδεκάδων παιγνιοχάρτων καὶ δεκαπέντε σάκκων τουμπειοῦ, ἅπαντα ἐκ λαθρεμπορίου προερχόμενα καὶ κατασχθέντα ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ Δ. Λούμου, ὅστις καὶ κατεδικάσθη διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὸ ὄκταπλοῦν τοῦ νομίμου τέλους, ἀνερχόμενον εἰς δραχ. 83,000 περίπου. Εἰμεθα περίεργοι νὰ μάθωμεν ἢ Κυβερνήσις τί θέλει πράξει. Δὲν ἔχομεν τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι ὡς πάντοτε θὰ κάμῃ τὸ καθήκόν τῆς!

Ἐρρέτωσαν λοιπὸν τοιοῦτοι νόμοι δημιουργηθέντες, ἵνα παρέχωσι τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν εἰς τοὺς λαθρόχειρας, προστατεύοντες τοὺς κακούργους καὶ ἀφ' ἑτέρου καταδικάζοντες

εἰς τὸν διὰ λιμοκτονίας θάνατον τὸν ἐν ἰδρωτὶ ἐργαζόμενον ἔντιμον πολίτην.

Τορὸς

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φωνὴ ἠκούσθη ἐκ Πειραιῶς, κάτοικοι τῆς θέσεως Καραβὰ ἢ Καμίκια—εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Πειραιῶς—κλαίοντες τὴν ἀκαθαρσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τοὺς ἔχουν ἐγκαταλίπει, χολέρας ἀπειλούσης. Ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἐκείθεν ἐλάδομεν, μᾶς ἀναφέρει ἐν ἐκτάσει ὅτι ἡ θέσις ἐκείνη εἶνε τὸ κέντρον τῶν μολυσματικῶν ἐπιδημιῶν· ὕδατα λιμνάζουσι χυνόμενα εἰς τάφρους ἀσκεπεῖς καὶ χαινούσας, καὶ παντὸς εἶδους ἀκαθαρσίας δεχομένας· οἱ χοῖροι τῆς συνοικίας, ἀφθονοῦντες καὶ ἐκείνοι δυστυχῶς λούονται πλουσιώτατα μέσα εἰς ταῖς λάσπαις τῶν τάφρων, καὶ ἐκείθεν ἐξέρχονται, περιφέροντες τὴν φοβερωτέραν δυσωδίαν μαζῇ μετὰ τὰ ἀνατινασόμενα ἀπὸ τὸ κορμί των σάπια νερά. Πρὸ τοῦ γραφείου τοῦ δημ. φόρου Ἀθηνῶν ἐκβάλλει μικρὰ ὑπόνομος, ἀλλὰ τὸσον ἀτέχνως καὶ ἀνθυγιεινῶς κατεσκευασμένη, ὥστε εἶνε ἀδύνατον τὴν νύκτα ὁ διερχόμενος νὰ μὴ λουθῆ μέσα εἰς αὐτήν· τὴν ἡμέραν οἱ ἵπποι, πίνοντες τὸ νερό της, εὐρίσκουν ἐκεῖ τὸν θάνατον. Παρέκει λίμνη μετὰ λιμνάζοντα νερά, βασιλεῖα βατράχων καὶ κουνουπιῶν καὶ παντὸς ἐντόμου, καὶ πάσης βρώμας, ὀλίγον παρέκει, λάκκοι, σκαπτόμενοι, πρὸς κατασκευὴν κεραμιδιῶν, κατήντησαν τὰ γενικὰ ἀποχωρητήρια τοῦ μέρους ἐκείνου· φαντασθῆτε τί θὰ γίνῃ, ὅταν βρέξῃ. Μετ' αὐτὰ μᾶς ἐρωτῶσι τί θὰ ὠφελήσουν τὰ λοιμοκαθαρτήρια καὶ αἱ στρατιωτικὰ ζῶναι πρὸ τῆς κατστάσεως αὐτῆς, ἢ ἐποῖα πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μὴ γεννήσῃ καὶ χολέρα καὶ πανόλη, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι τῆς συνοικίας ἐκείνης εἶνε ὠχροὶ καὶ μόλις κρατοῦνται εἰς τὰ πόδια των, καὶ ζοῦν μετὰ φάρμακα. Θ' ἀνοίξῃ τ' αὐτὰ της ἢ Σ. Ἐπιτροπὴ τῆς ὑγιεινῆς;

Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἰατρός κ. Μαρίνος Κουτούβαλης διαψεύδει ἐν τῷ «Φάρι τῆς Μακεδονίας», ὅσα ὁ ἡμέτερος ἐκ Θεσσαλονίκης ἀνταποκριτῆς ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, ὡς μεταφραστοῦ τηλεγραφημάτων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὐδέποτε οὗτος μετέφρασε τηλεγραφήματα, δημοσιευθέντα ἐν τῇ προειρημένῃ ἐφημερίδι. Πιστεύοντες εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ κ. Κουτούβαλη, ἐπανορθώμεν τὸ λάθος τοῦ ἡμετέρου ἀνταποκριτοῦ.

Πενταπλό μπουκετάκι τρυφερῶν καὶ ὀλοδρόσων μαθητριῶν τοῦ Παρθενιαγωγείου τῆς κυρίας Χίλλ, αἱ δεσποινίδες Ἄννα Καραλιβάνου, Μαρία Βουσκουδάκη, Φαννὴ Κοκκίδου, Ζωὴ Σέκερη, Εὐαγγελία Παπαμανώλη, προσφέρουσιν εἰς τὸ κοινὸν ἐν χαριτωμένῃ καὶ κοκτέττᾳ ἐκδόσει ἐκ τῶν Καταστημάτων Κορημῆλᾶ μετάρραξιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἠθικοῦ διηγηματίου **Λουδοβίκου καὶ Παύλου**. Τὸ βιβλίον τιμᾶται ἐνὸς φράγκου, ἀφιερῶται ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τῆ Σεβαστῆ αὐτῶν Διευθυντρίᾳ Φαννῇ Χίλλ, καὶ αἱ εἰσπράξεις διετέθησαν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ἡ χάρις, ἡ παρθενία, ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ εὐγνωμοσύνη, καὶ ἡ φιλοκαλία συννηωμένοι χύνουν ταῖς μοσχοβολιαῖς ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου, καθιστώσαι τοῦτο ἀπαραίτητον ἀπόκτημα πάσης καρδίας εὐαίσθητου καὶ φιλανθρώπου.

Διατρίβει ἐνταῦθα ὁ γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Σέρραις Γυμνα-

σίου κ. Δέλιος, ἀνὴρ διαπρεπῆς ὡς λόγιος, θερμὸς ὡς φιλόπατρις, ὑγιέστατα φρονῶν περὶ παιδαγωγικῆς καὶ ἐκ τῶν καλλωπισμάτων τῆς ὑπερηφάνου πόλεως τῶν Σερρῶν. Ὑπ' αὐτὸν τὸ Γυμνάσιον προήχθη καὶ προαχθήσεται μέχρι τελειότητος βεβαίως σὺν τῷ χρόνῳ.

Εἰς τὸ χρυσοῦν Λαύριον κατέφυγεν ἡ λευκὴ Γαλάτεια, βεβαία ἐκ τῶν προτέρων ὅτι εἰς Λαύριον καὶ τὰ προστυχότερα μάρμαρα λαμβάνουν ζῶην, διὰ τὰ ἐγγραφῶσι. . . μέτοχοι. Ἡ περιφρασίς αὕτη σημαίνει ὅτι εἰς τὸ Λαύριον ἔχουν θέατρον μετὰ δράματα καὶ κωμωδίας, συνάμα ζυθοπωλεῖα μετὰ γυναικας, καὶ τόσα ἄλλα πράγματα περὶ ὧν ὑπόσχεται ὁ ἀναληφθεὶς ἀνταποκριτῆς μας νὰ γράψῃ προσεχῶς πλείωτερα.

Κοιλιακὸς τύφος. . . ὄχι ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ πλησιέστατα τῶν Ἀθηνῶν, ἐν Θήβαις. Ἐκείθεν ἐλθὼν ὁ ἀξιότιμος ἰατρός κ. Χαδζίσκος ἐπληροφόρησεν ὅτι περὶ τὰ τριάκοντα κρούσματα συνέβησαν μέχρι τοῦδε, ἐξ ὧν τρία θανατηφόρα. Προσβάλλονται ὅλοι αἱ ἡλικίας, ὡς ἐν Ἀθήναις. Οἱ ἰατροὶ δὲν ξεύρουν ποῦ νὰ ἀποδώσουν τὰ νοσογόνα αἷτις. Τὸ νερὸ εἶνε διαυγέστατον, σχεδὸν ἰματικόν. Οὐχ' ἦττον ὁ κοιλιακὸς προβαίνει καὶ πανταχόθεν δεινὰ μᾶς κυκλοῦσι.

Ἡ ΧΟΛΕΡΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Τάντα, 20 Ἰουλίου.

Εὐρεθεὶς κατὰ Ὀλιβεράν εὐκαιρίαν ἐν Τάντα κατὰ τὴν ἐπώασιν καὶ διάδοσιν τῆς ἀσθeneίας, νομίζω πρόσφορον νὰ γράψω ὀλίγας παρατηρήσεις, ἀν μὴ πρὸς τὸ καλὸν τῶν Αἰγυπτίων, ἀλλὰ τοῦλάχιστον πρὸς ἡσυχίαν των ἐν Ἑλλάδι, οὗ κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ, ἀκούσαντες ὅτι ἐνέσκηψεν ἐνταῦθα ἡ χολέρα καὶ ἰδόντες ἀθρόους προστρέξαντας εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα τοὺς διεσπαρμένους υἱούς.

Κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐπεριδομένην ἐπὶ πολλῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων σπουδαίων ἐπιδημιολόγων, ἡ παρούσα νόσος δὲν εἶνε κυρίως εἰπεῖν χολέρα, ἔχει ὅμως κοινότατον μετ' αὐτῆς τὴν δύναμιν τοῦ ταχέως θανατοῦν, ὅπερ βέβαια καὶ ἐνδιαφέρει τῷ πολλῷ λαῷ, ἀδιαφοροῦντι περὶ τοῦ κυρίου δνόματος τῆς νόσου, ἀλλὰ βλέποντος ὅτι παράγει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα· διότι βέβαια εἴτε ἐν λιμναίῳ ἢ θαλασίῳ ὕδατι πνιγῆ τις εἶνε καλὰ πνιγμένος· ἀλλ' οὐχ οὕτως καὶ πρὸς τοὺς μακρὰν τῆς ἐστίας τοῦ κακοῦ· αὐτοῖς πρὸ πάντων μέλει ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τοῦ νοσήματος καὶ ὁ κύριος αὐτῆς χαρακτηρισμὸς, διότι θὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τοῦ πρώτου μιάσματος, ὃ ἔστιν ὁ φόβος, καὶ ἔπειτα θὰ προσπαθήσωσι μετὰ σπουδῆς νὰ εὕρωσι καὶ τὰ ἀναγκαῖα ὑγειονομικὰ μέτρα.

Πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα μηνῶν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τάντας καὶ ἀλλαχόσε τῆς Αἰγύπτου εἶχονεν συχνούς καὶ ἀπαρατηρήτους θανάτους, σχεδὸν μετὰ τῶν αὐτῶν συμπτωμάτων, οὐδεὶς δὲ προσέσχεν· ἐν Τάντα μάλιστα οἱ πολλοὶ πιστεύουσιν, διὰ τοὺς ὑπερβολικούς θανάτους τῶν πρρηθόντων μηνῶν, ὅτι ἦλθε καὶ παρῆλθεν ἀπαρατήρητον τὸ κακόν. Ἀλλὰ νῦν, ἀν ἐκ τῆς ἀνατολικῆς ἀδρανείας ἠγέρθημεν, ἀποδοτέον, ἵνα παρβολικῶς γράψω, πρὸς τὰς ἀκάνθια αἱ ὑπερπελεύσαντες τοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ ἐσπαρμένου σίτου.

Μέχρι τοῦδε ἡ πορεία τῆς νόσου φαίνεται μεροληπτικῆ,